

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1/70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодиноке число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня тричі на тиждень і руских свят і 1/2 год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. Л. Домбровського (Хорунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 3 с. від стрічки.

Безплідна сесія.

(X) В четвер 10. грудня закінчила ся осіння сесія державної ради, що зачала свої обради 17. падолиста. З невідрадними думками вертають сим разом послы домів, не приносять населеню вислідів якоїнебудь хосенної законодатної роботи. За весь сей час тяжило важке пригнобленє на посольській палаті і з таким пригнобленєм розіхали ся послы з Відня з тим переконанєм, що промарновано багато дорогого часу і гроша, а не ухвалено ані одного хосенного закона. Вправді вели ся тут довгі розправи над програмовою заявою правительства, над наглими внесеннями про зміну конституції, одначе окрім теоретичного зазначеня поглядів поодиноких сторонництв нема із сих розправ ніякого реального вислїду і державну раду можна справді в минулій сесії порівнати з млином, що меле і меле, але муки не дає. Розправи від початку до кінця, що не довели до ніякої ухвали, се вислід цілої сесії, в котрій обструкція чеських послів спиняла всяку роботу.

Бюджет не ухвалено, не полагоджено цлово-торгового союзу з Угорщиною, а роботи в тій справі стоять на тім місці, на якім спинили ся в комісіях в червні, а позаяк нема автономної тарифи австро-угорської, отже й нема основи до торгових договорів з сусідними європейскими державами. Крім того і багато інших начерків законних лежить неполагоджених, як правовий закон, закон про військові такси, про підводи для війска і т. д.

Все те остане на складі, або там, де сего вимагає державна konieczність, буде правительство приневолене зробити все §-ом 14. і виручити посольську палату, котра занедбала се зробити. Тим способом в дійсности маємо абсолютизм з парламентарною покришкою, позаяк між Чехами а Німцями не прийшло до порозуміння, позаяк Чехи не осягнули університету на Моравії, а Німці ніяким способом не хотіли на сю уступку пристати. Взагалі заостренє чесько-німецького спору не лише не ослабло, але ще більше розогнило ся, а дорога до порозуміння між ними стала тепер ще труднішою, як се було в червні. Чехи не хотіли залишити обструкції, хоч могли острою опозицією поборювати правительство, не хотіли австро-угорській угоді зробити місця так, як свого часу допустили до ухвали водних каналів, хоч цлово-торговий союз має неменшу економічну вагу.

Чехи думали обструкцією повалити міністерство д-ра Кербера, тимчасом сего не осягнули. Навпаки правительство на засіданю минулої середі демонстративно хотіло зазначити свою діяльність супроти бездійности посольської палати і міністер-президент відчитував протягом півтретя години 79 відповідей на ріжні інтерпеляції серед пустої майже палати. Тим способом хотів зазначити, що правительство не цурає ся своїх обовязків навіть серед байдужности палати. Очевидно, що такі відносини

не можуть причиняти ся ані до поваги, ані до значіння парламентаризму і наносять єму велику шкоду.

Сі відносини одначе показали наглядно, що так дальше не може бути, що тут конечна якась реформа і серед загалу послів прийняла ся майже без виїмки думка, що зміна регуляміну є необхідна. Тимто і на останнім засіданю в четвер поставлено домаганє, щоб як найскорше скликано раду державну і приступлено до розправи над 1-ою точкою дневного порядку: зміною регуляміну. Інші знов домагають ся окройованя регуляміну. Одначе сам регулямін ще не поправить відносин в Австрії, тут треба взяти ся до глибшої реформи, до уладженя межинародних взаємин. Правительство носить ся з гадкою утворити неустаючу комісію в Празі на лад такої-ж комісії в Моравії для полагоди німецько-чеської справи. Але така полагода була-б лише односторонна, як се вказували в своїх промовах послы Романчук і Барвіньский, тут треба взяти під розвагу відносини всіх країв і народностей, бо лише тим способом можна довести до тривкого мира і ладу в державі і краях.

Сьвято української пісні.

Лисенко в Чернівцях.

Лисенко приїхав до Черновець в четвер о 2. г. пополудни в товаристві д-ра Стоцкого і посла Пігуляка, котрі виїхали напроти него, та о. Попеля. На двірці чекало понад пів тисячки інтелігенції і буковинські «Січи» вашковецка і кіцманьска та галицькі: снятивська, залуцка, карлівска, заболотівска, звиняцка і устєцка зі своїми кошовими на чолі. Коли Лисенко вчєв з поїзду, зібрані привтали єго грімким «славно!» Через довгий шпалір перейшов Ювлят до почекальні і кляси і тут привтали єго інсп. Попович, як представитель черновецьких Русинів, п. Усятюк з Вашковець, як представитель «Січий» і представителька жіноцтва. Ювлятови віддано поклон з хлібом — солию, а одушевлена публика відсьпівала грімке «Ще не вмерла».

Відтак повозками відвезли Ювлята до помешканя п. надрадника Ясеницкого. Перед домом п. Ясеницкого чекала на Лисенка численно зібрана гімназьяльна молодіж і справила єму гарну овацію.

О четвертій годині-удав ся Лисенко до хати ремісничого товариства, де були зібрані «Січи». Тут привтав єго голова ремісничого товариства п. Безпалко, а Ювлят відповів, що вважає собі особлившою честью привалєжати до народа, який власною силою здобув собі все те, чим нині може поведичати ся. Ювлятови представили кошові членів своїх «Січий», які дуже заінтересували Ювлята як мужицькі організації задля єдности і самопомочи при огні. Ювлят дивував ся, що такі організації у нас можливі, бо про щось подібного в Росії і думати не можна. Тут забавив Достойний Гість коло пів години і відтак поїхав оглядати місто.

Бенкет в «Народнім Домі».

По годині осьмій прибув Лисенко до «Народного Дому» на сьвяточну вечеру. Саля була

вже повна гостей. Було поверх 130 осіб. Вся майже черновецька інтелігенція, багато замісцевих визначних людей, шість мужиків і мужичок. Члени «Бояна» одті в народні гарні строї. До вечері пригривала добра, славна циганьска музика.

Входячого до «Н. Дому» Ювлята привтав голова «Н. Дому» п. Ясеницкий гарною, короткою промовою, в якій висказав втіху всіх Буковинців, що так славний гість завитав до краю і переступає поріг «Н. Дому». По сім дві папї вручили Ювлятови два колачі і сіль. По промові п. Ясеницкого засьпівано з одушевленєм «Ще не вмерла».

Засїли до вечері.

Перший промовив посол Пігуляк. В довшій, поетичній промові висказав втіху, що другий високоповажаний гість з України гостить сего року в Буковині (першим був М. Левитський). Дальше говорив, що ми не маємо жадних князів, володарів, яких підержує параграф-сила, але за те маємо виспих, сильнійших володарів серця, що володіють ним безуслєвно і нема обави, як при володарях-князях та царях, аби ся їх власть коли впала, зменшила ся. Одним найбільшим таким володарем — се М. Лисенко. Тому витаємо Тебе щиро, сердечно, як Соловія, що упоїв нашу душу солодоцями піснї, як Кобзаря, що загрів наше серце відгуками минувшини, як великого Мистця, що підніс нашу музику до європейского розвою, як правдивого Володаря тонів, який своєю довголітною працею здобув і утвердив своє панованє серед українського народа од рода в род! Всї повстали з місць і чимале зворушенє огорнуло кожного при тих гарних, одушевляючих словах; поєслась пісня «Ще не вмерла», але з таким запалом, з таким завзятем, як би єї присутні перший раз в житю сьпівали.

Відтак говорив відпоручник молодіжи п. Сабат, порівнюючи Лисенка з Шевченком. Ми живемо, ще не вмерли, коли видаємо таких мужів і стаємо культурні лише через таких мужів, як Шевченко і Лисенко. Тому дяка для України, що видає таких великих Синів. Молодіж поредовсім переймає ся піснею, тому з тим більшим одушевленєм витає серед себе Мистця сєї пісні.

По промові п. Сабата говорив сам Ювлят. Говорив коротко, тихо, подякував сердечно за зладжений єму привіт, передовсім подякував молодіжи, бо з сєї молодіжи виходять все найліпші борці народні. По сих коротких словах Лисенка залували знова гимни «Ще не вмерла» і «Не пора».

Опісля приступив до Лисенка голова «Бук. Бояна» п. Модест Левицкий і по короткій промові вручив єму диньлон на почетного члена «Бук. Бояна». Сєй диньлом виконав артистично маляр проф. М. Івасюк.

Відтак др. Стоцкий вручив Лисенкови рупьон, в яким находили ся сьвяточво видані числа «Буковини» і «Рускої Ради». Короткі слова проф. Стоцкого були послідною промовою.

«Боян» відсьпівав «Улицю», «Лічу в неволі» і «Чом ти красна Буковино», а Достойний Ювлят похвалив виконанє. Бєсїда зійшла на музику, взагалі і ось Ювлят з незвичайною ввічливостию приступив сам до фортепяну і відограв дві свої композиції. Гості заперли в собі віддих: слухали, слухали і відслухатись не могли. Бє і справді не знати, що подивляти у Ли-

сенка: чи слідити за виразом его лица, за порушеннями его рук, що немов ілюструють музику, чи замкнути очі і поплисти душею на філях акордів, тонів, які то тихнуть, то набирають сили, то бубонять немов шепіт потічка, то зривають ся громом немов шум на дніпрових порогах. А надівсе вражають в тій музиці ті рідні мотиви, які переплітають кожду композицію Лисенка. Здавсь тобі, що бачиш українське село з садками і очеретами і чуєш спів дівчини, що навзаводи з соловієм виводить тужні пісні, а там знов надходить сільська музика зі скочним тропакком і охочі пари замаляли, закрутились перед твоїми очима, оживили зелений вигін яркими барвами червоних кабатів, білих сорочок, сивих шапок, пестрих стрічок і наповнили тихий воздух веселим гомоном сільської гульні.

При кінці вечері відчитав інсп. Попович свій стих.

Соловейки України Миколі Лисенкови в привіт.

Над Дніпром у тихім лузі
Соловейко щебетав,
Сьвів його по Україні
Хвилями ся розливав.

А той спів то піснь народу
Від Карпатів по Кавказ,
Зойк і плач сердець зболілих,
Що страждають раз у раз.

Тільки часом соловейко
Залящить із радощів
І крізь слъови усміхнеть ся,
Мов би біль здавить хотів.

І заперши біль у собі,
Вся Україна наслуха,
Бо у піснях соловейка
Своє горе відчува.

Як широка і далека
Українська та земля,
Так широка і велика
Слава того співачка.

Его знали, величали,
Але бачити — дарма,
Бо з гніздочка свого, з лугу,
Він на жаль не виліта.

Аж під зиму він полинув
Понад Збруч, Дністер і Прут:
Де присяде, там витають,
Величають Мистця нут.

Так і нині в Буковині
Радість—втіха, гомін—спів,
Бо наш любий Соловейко
До нас в гості прилетів.

Та ту радість каламутить
Невмолимий ворог — час,
Бо небавом Соловейко
Знов полине геть від нас.

Як повернеш, Соловію,
На Україну, в рідний гай,
Нашим братям і сестрицям
Там поклін наш передай.

І скажи, що в нас єдина
Думка—гадка, ціль—мета
Була, є і вічно буде
Наша Україна сьвята.

Ще скажи, перекажи їм,
Що не вмерла ще й, не вмере,
Бо живе і жити хоче,
А хто хоче, той і ме.

Відтак відчитано наснівні привітні телеграми від: 1) Педагогічного Товариства у Львові, 2) Львівського Бояна, 3) Союзу Боянів і 4) о. Калинюка з Стефанівки.

Як дуже Лисенко интересує ся всім, що дотичить музики, доводить се, що почувши граючих румунських циганів, не витерпів, щоби не приступити до них, та не розпитати про їх оригінальні інструменти та музику, яка багато в де-чим пригадує наші українські мелодії. Тож на бажане Лисенка циган полисував ся дуже вправною грою на получених соулках, а присутні гості, завдяки ініціативі Ювілята могли ближше

довідати ся про конструкцію і спосіб граня сего старинного, бо ще старогрецького інструменту.

О першій годні відійшов Достойний Ювілят до дому, працаний з вдякою і одушевленем всіма гістьми і піснями «Ще не вмерла» і «Не пора», а за ним пішли і гості.

Ціле сьвято виглядало дуже величаво. Шкода лише, що саяла була за мала. Нарікають люди, Німці і Румуни, що се прийняте Лисенка ограничено лише на саму руску громаду, а не надано ему закраски більше загальної, в тім згляді, аби могли і інші нації разом з Русинами віддати честь такому музикови, як Лисенко.

Лисенко опускає Чернівці в суботу вечером.

Адреси товариств і організацій

відчитані на торжественній академії у Львові дня 7. с. м. (Конець):

Від буковинських товариств.

Високоповажаному Ювілятові Миколі Лисенкови в 35-ті роковини Его композиторської творчости з зеленої Буковини, з над синого Прута щирий привіт і глибокий поклін.

Буковинська Україна прилучає ся цілим серцем до празнованя сего всенародного сьвята, щоби віддати Тобі належну почессть і горячу подяку. А заслуги Твої всім звісні. Як Шевченко був геніяльним товмачем народної поезії, так Ти переняв і сповнив ту саму задачу зглядом народної пісні. Ти зумів, як ніхто другий підслухати та відчутти ту народню пісню і ту мелодию, в яку наш народ вложив тільки туги і горя. А пісня, що вийшла з під Твоїх рук могутної, полилась сріблестим звуком по цілій просторій Україні і луною відбилась від Карпат по Кавказ. А на своїх крилах понесла й Твоє імя у сердца всіх земляків. Тому кладемо Твоє імя поруч імени Шевченка, як другого кобзаря всеї України. А се сьвято і сей привіт най будуть слабим доказом, що сини України уміють цінити заслуги своїх великих мужів.

(Підписи 24 українсько-руських товариств і двох редакцій).

Від Русинів з Бережанщини.

Високоповажаному Добродієви Миколі Віталевичу Лисенкови першому українсько-руському музикови композиторови і горячому патріотови шлють в дні Ювілея Його 35-літної артистичної діяльности привіт Русини-Українці з Бережанщини в Галичині.

Достойний Ювіляте!

В часах для українського-руського народа тяжких і сумних, в часах, в котрих вороги його не тільки не дозволяють на свободний розвій, але навіть заперечують його істноване, одинокою відрадою є се, що з того народа виходять мужі, могуті своїм творчим таланом та непохитним характером, які своїми безсмертними творами дають живі докази, що нарід наш не тільки живе та розвиваєсь, але завить в культурнім поході народів дорівнує иншим.

До тих мужів, Достойний Ювіляте, мусимо зачислити Тебе — в першім раді. — Ми розуміємо і відчуваємо се, що Ти перший дав почувти сьвітови перлини духового життя українсько-руського народа, що Ти перший взніє нашу народню пісню на педесталь правдивого артизму, та що Ти своєю піснею леліав самі початки нашого відродження та тим, як сам горячий патріот піддержував серед давлення і гоненя, серед загальної зневіри і відступства українську ідею на поневоленій Батьківщині! Тож в дні, в якім ціла сьвідома Русь-Україна сьвяткує Твій 35-літний мозольний труд, кличемо і ми:

Честь і слава Тобі! — прийми від нас поклін та найкрасші желаня, щоби зміг Ти ще довго трудитись на честь і славу нашої поневоленої Неньки Русь-України!

Від товариств в Самборі.

Честь і слава великому сподвижникови українсько-руської народної музики і першому пісенному поетови України-Руси Миколі Лисенкови, що у своїх геніяльних творах музичних виспівав усі радості і скорботи рідного народу, що відкрив перед сьвітом багатство народного скарбу пісенного, що своїм невтомним трудом положив кріпки підвалини до розвою українсько-руської національної музики.

Витай нам, славний Бояне, на нашій пра-

дідній наддністрянській землиці та прийми в день Твого ювілею слова щирої подяки та глибокої почессти від самбірських Русинів.

Від „Рускої Бесіди“ в Бучачи.

Боянови Русь-України Високоповажаному Миколі Лисенкови 1868—1903. — Товариство Руска Бесіда в Бучачи.

В пропамятну хвилю тридцятьпятьлітних роковин славної і невспущої діяльности на полі народної музики, годить ся звелічати честью і поклоном Доброго Брата, котрого серце і труд побивають ся за честь і славу рідного народа.

Від філії „Просьвіти“ в Дрогобичи.

Миколі Лисенкови в память 35-літнього ювілею композиторської праці.

Так як Боян, що піснею дзвінкою

Оружну закликав князів дружину,

Боротись спільно у завзятім бою

І визволити рідную країну,

Боротись звеш і Ти за визволінє,

Огнем мелюдия палає сьміла!..

Як той Орфей порушуєш каміне:

Нас всіх загрів, порушив Ти до діла!..

Евридику ведеш, Україну за собою;

Не оглядай ся, хоч і ворон краче,

А сьвіт для нас засьвітить свободою!..

Шанований, славний будеш співаче.

Дрогобицька філія „Просьвіти“.

Від філії „Просьвіти“ в Комарні.

Високодостойному Ювілятові Миколі Лисенкови музикови-композиторови і горячому патріоті в 35. роковини Его праці на полі народної музики.

Високодостойний Ювіляте! І Ти поневолена Ненько Русь-Україно діждала ся по довгим віковім сумованю і терпіню бодай одної ясної днини. Днесь діти Твої віддають заслужену честь одному з найбільших Твоїх синів: Гетьманови пісні і Володареві звуків, найславнішому українському композиторови.

Радуй ся і весели ся Нене! Нарід видаючий таких Синів не вмере — не загине!

Філія Тов-а „Просьвіта“ на повіт рудецкий в Комарні.

Від Русинів Ярославщини.

Достойному Миколі Лисенкови в дні ювілейного сьвята привіт від Русинів-Українців ярославського повіта. — (Відтак слідуєть підписи ярославських товариств і численні підписи Ярославян).

Від укр.-руської громади в Празі.

Вельми шановному і многозаслуженому діячеви на полі української музики Миколі В. Лисенкови в день тридцятьпятилітнього ювілея шле: сердечний привіт — українсько-руська громада в Празі.

(До сего привіту доложена срібна посудина пречудно різьбою виконана).

Від п. Сальомеї Крушельницької з Італії.

Славному українському Композиторови Миколі Лисенкови адмірацію і желаня найкрасших літ і шастя.

(До того повитаня прислала п. С. Крушельницка 2 бюсти Белінього і Бетовена в пречудній мистецькій різьбі з карарійського мармору).

Від проф. Пулюя з Праги.

Витаю Вас сердечно листом і бажаню з серця, щоби добра доля шастила Вам здоровля довгим віком і творчою силою на полі української музики Вам на славу, а на одраду і одушевленє поневоленої України! Нехай пісня Ваша несеть ся могутими фіялами по всіх країнах, де живють руські люде і піддержує в сердцах їх любов до свого народу і віру в крапу долю України.

Прошу прийати від моєї Рідні на спомини срібний лавровий вінок! (Сей вінок вручено Ювілятові в часі концерту).

Телеграми:

Борців: Преславному мистцеву української пісні в сьвітлим днем Его ювілея шле привіт — Товариство „Руска Бесіда“ в Чорткові.

Топоріці (Буковина): Слава і честь Тобі, дорогий Батьку наш, Миколо; ми духом сьвяткуємо з братами Галичанами нинішнє сьвято! Чолом Тобі, великий Кобзарю! — *Галичці емігранти.*

Глубічок великий: Читальня в Глубічку великим шле щирий привіт і поклін українському соловієви. — *Чайківский, Кривий, Козут, Полотняника.*

Вшехпольський культ брехні

який плакають Вшехполяки, намагаючись подразнити польську суспільність до беззглядного шовінізму, найшов противників в партії варшавських „угодовців“, які задумують тихою працею і культурним розвитком прийти до такого переважачого становища, як галицькі Поляки в Австрії. Найенергійніше виступив против вшехпольських підбудувачів зі Slow-a polsk-ого петербургський Край і його редактор Еразм Пільц, який під псевдонімом Scriptor видав обширну розправу про діяльність і етику Вшехполяків. Колиж тому Scriptor-ови вшехпольські органи, в браку ліпших аргументів, зачали закидувати різні нечесні річі, а іменню, що немов то він стоїть у звязі в Москалями і хоче перед ними денунціювати польський народний рух, замістив в краківським Czas і „Ugodowiec“ з Варшави допис, в якій виказує, що як-раз пп. Поплавський і Васілевський, теперішні редактори Slow-a polsk-ого були у сердечній згоді з «Варшавським Дневником» редагуючи варшавський Głos, а своєю теперішню діяльністю найкрасше вислугують ся московським заборчим плямам.

З тої статі наводимо цікаві два уступи, які відносять ся до галицьких Русинів. Твердить Slowo polskie (ч. 562 раніше) — каже «Ugodowiec» — що варшавська цензура категорично заборонила писати в дусі, неприхильнім для Русинів, а натомість пускає дітирамби на честь культурної рускої праси в поступових тижневниках, в Prawd-і, Ognisk-у, Głos-і, яким секундує Край, наслідком чого опінія Варшави обаламує чого-до польско-русских відносин в Галичині. — Все те неправда! В Kurjer-і warszawsk-ім, отже в дневнику, якого читає ціла Варшава, появилася стаття п. Болеслава Косковського п. з. «Хотять борби?» не лише в неприхильнім для Русинів дусі, але написана з заїдністю, грозяча Русинам борбою і гнетом. Від політичних, анти-русских нападів Slow-a polsk-ого різнилася та стаття ще більшою беззглядністю, більшим імпетом. З цілою справедливістю названо її проявою польського гакатизму. — І сю статтю пустила цензура! Дперва пізнійше, коли в кількох часописах появилися протести против «гакатизму» Kurjer-a warszawsk-ого і заносило ся на острю полеміку, цензура сказала veto. Чому се зробила — докладно, безпосередно не знаю. В кождім разі заказ дотичить всякого обговорюваня сеї справи, прихильного чи ворожого Русинам. Тільки часом і то з трудностю можна перетягнути мертво об'єктивну статтю.

Дальше кореспондент Slow-a polsk-ого виспівав ось яку лірику: Були колись золоті часи у варшавській прасі, коли призване зі сторони урядового московського органу було ганьбою для польської часописи. Опінія відчувала се добре, що Варшавськ і Дневник готов завжди попірати се, що є противне польським інтересам. Тепер прямо розвіжнююча однодушність, в якою виступають: Варшавськ Дневник, Край і поступові тижневники під онікунчими крилами п. Ємавського (годовний цензор) нікого аві чудує, аві застановляє. А цілю ударів, на яку звернено найтяжкі гармати афедерованих заступів, се Вшехполяки, котрі боронять польських інтересів у східній Галичині. Супроти такого становища праси і серед варшавської інтелігенції кружать найфатальнійші опінії.

З сего уступу випроваджено може в Галичині внесення, що Дневник, що цензура стоять сильно в обороні Русинів, що завязі на Вшехполяків і т. д. — Нічо подібного нема. Дневник ніколи не виступив против Вшехполяків, бо-дай навіть чи коли небудь навів сю назву. Дневник ніколи не виявив жадної зичливости для «угодовців». Дневник не замістив зовсім самостійної статі однако про події у Львові, як і про руско-польські відносини в Галичині. Ані цензура, ані в загалі опінія урядників і російських націоналістів в Варшаві і за Варшавою не думає зовсім брати собі до серця народно-русских претенсій в Галичині. І се вельми зрозуміле, природне, конечно. Є се по часті становишко «Галічаніна», з якого російська праса виключно черпає звістки про Червову Русь. Звідкиж Росіяни, а в особенности російські шовіністи, можуть симпатизувати з руским радикальним рухом, сепаратистично українським, однако звер-

неним против Ляхів, як і Москалів. Росія має сей рух у себе: правительство лякає ся его і давить. Чиж може залежати урядовій Росії на добрих відносинах Поляків з Русинами? Противно, єї можуть бути на руку тільки незгодина, борба, ненависть.

В данім випадку Росіяни знають знаменито, що ходило за руску гімназію, отже за мову, яка в російській державі не має жадних прав, яку усувають з публичного життя більше, чим польську. Чиж може ся сама держава глядіти прихильно на закладане руских шкіл за межою, чи може не тішити ся з руху, який на нову гімназію не дозволяє? З якої рації варшавська цензура мала би протегувати оборону сеї гімназії, а давати голоси розезднаня, ненависти? Російські шовіністи можуть бути і є вдоволені з сеї справи, як і з багато інших, вдоволені єдино з Вшехполяків. Шовіністичні уми стрічають ся часто, зедняють ся легко, а симпатизують завсїгди. Злі духи серед російської бюрократії, русифікатори, мають велику втіху, читаючи виповіджене війни Русинам зі сторони Поляків, затирають руки, коли відносини в Галичині мотаются. Колись, при відповідній нагоді, сей вшехпольський гакатизм придасть ся їм, они пригадають нам его і кинуть в лице зі злосливою радістю і триумфом. Натомість дискусія, полеміка в сій справі є на разі в Варшаві недогідна для правительства, для цензури. Тож заказано єї. І се зовсім зрозуміле.

(Конець буде).

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорі відновлені передплати, зглядно о вирівнанні залежностей та о приеднуванні нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Андрея ап.; рим.-кат. Луки і Отона. — В понеділок: руско-кат. Наума Філарета; рим.-кат. Спирідіона. — Вівторник: руско-кат. Авакума; рим.-кат. Фортуната.

— **Є. Е. Митрополит Шептицький** вже майже дві неділі перебуває в Римі. Дня 3. грудня був на аудиєнції у папи Пія X. Разом з Митрополитою були у Св. Отця прокуратор рускої Церкви при апостольській престолі о. М. Яцковський і п'ятомці рускої колегії в Римі. До Галичини має повернути Митрополит аж при кінці с. м.

— **Галічанін і москвофіл** не перестають сущити собі голову новими виборами до сойму а особливо непокоїть їх особа п. Барвіньського, котрому радї повинаходити нечужані провини. Ми вже згадували про те, що п. Барвіньському приписують всякі провини з виборів 1897 року, так якби він переводив вибори яко політичний начальник краю, а забувають, що п. Барвіньський і товариші як-раз по тих виборах внесли інтерпелляцію з 30. марца 1897 відчитану на засіданні з 6. цвітня про надужитє правительственных органів, арештованє священників, уживанє війська і т. п., котрою домагав ся потягненя до одвічальности всіх провинників, і з сеї інтерпелляції явно, як дивив ся п. Барвіньський на сї події. Якийсь дописуватель «Галічаніна» із Стрийчини називає п. Барвіньського «ставленником» себ-то кандидатом польського центрального комітету виборчого, хоч се ноторична неправда і польський комітет не ставив кандидатури п. Барвіньського. А наостанку винайшов дописуватель «Галічаніна» ще одну вину п. Барвіньського, що він нібито впровадив до соймового клубу руского посла Охримовича, котрий не прилучив ся до сецесії, хоч се відомо всім послам бувшим, що се др. Король поставив внесенє на прийнятє п. Охримовича до клубу. Але публіка «Галічаніна» така легко-вірна, а его редакция і дописуватель так неперберчисті в усяких сплетнях, що все для них пригідне, що лише веде до ціли.

— **Для Львовян.** Дальший популярний виклад устроєний заходом «Кружка українських дівчат» відбуде ся в сїю в неділю о 4. год. пополудни в пасажи Міколяша. Вступ ольний.

— **З Тов-а Руских Женщин в Станиславові.** Отсим повідомляємо, що Тов. Руских Женщин в Станиславові уряджує дня 19. грудня 1903. с. є в суботу сьвятого николаївскі вечерниці в квітнатах «Рускої Бесіди» (площа Франц Йосифа). В програму входять: деклямації, співви, гри на фортеп'яні і скрипці, образ з живих осіб і розданє подарунків через св. Николая. При тім запрошуємо і старші а чемні діти, може і про них не забуде св. Николай. По тім вступлять товариські гри. Виділ спровадив з «Тов. педагогічного» книжочки, котрі буде мож-

на дістати від четверга о 6. год. вечером на «Бесіді». Вступ без агляду на вік 40 сот. Добровільні датки приймаємо з подякою. Буфет в власнім заряді. Початок точно о 4. год. попол. Подарунки просимо прислати перед 4. год. до «Рускої Бесіди».

— **З Коломиї.** Заповіджене на суботу аматорске представленє «На св. Андрея», яке устроює Руський Жіночий кружок в Коломиї, відбуде ся в неділю. Дохід із представлення призначений на дівочу бурсу в Коломиї.

— **З Перемишля.** В неділю дня 13. с. м. вигосить проф. Собчук в комнатах «Рускої Бесіди» відчит на тему: Історичний розвій астрономії. Початок о 8. год. вечером. Вступ 20 сот.

— **В справі т. зв. сецесійного фонду** відбували ся вчєра довірочні наради академиків в льокалі «Січи у Львові. Задля спізненої пори відложено дальшу дискусію на завтра в неділю о 10. год. рано.

— **Вчєрашній відчит д-ра Франка,** що відбув ся о 6. годині в пасажи Міколяша, зібрав багато публіки. Прелегент відчитав одну із своїх найновіших новел п. з. «Герой по неволі». Про обєм сего твору можна виробити собі понятє з того, що відчит трєвав около 1½ години. Тема оповіданя основана на тлі заворушень у Львові в падолисті 1848. р. З незвичайним таланом артиста-епіка зумів Вп. автор підхопити деякі цікаві моменти із історії тих памятных днів і сконцентрувати їх коло особи магістратского урядника Калиновича. Перед собою бачить читач властиво тільки того Калиновича і его почуваня та обсервації. І як-раз се робить незвичайне вражінє — бо ціла акція сильно сконцентрована, а увага читача не розсіває ся, а держить ся усе особи героя і глядіть на его окруженє. До того потрясаючі картини бомбардації Львова: пожар ратуша, град куль, барикади, народова гвардия, кров, що тече річками, завязє повстанців — все то змальованє так плястично і вірно, що читача переймає мимоволі дрож і він слідить з трівогою за Калиновичем, що проходить попри всі ті страховища... І мимоволі оглядає ся читач за моментом, в котрім могла би відпочати его перелякана душа. Такий момент дав нам автор — виводячи перед нас гарну дочку Валігурского і малюючи на тім тлі мимовільний роман Калиновича, що видобуває єї зпід руїн барикади. Взагалі треба признати, що характери (особливо Калиновича і Валігурского) випали незвичайно плястично; ситуації змальовані пером великого мистця; психологія осіб переведена чудово (важимо тільки хвилику, коли Калинович повзає під градом куль і повторяє в гадці все безглузду фразу: «Мое почтеніє, всечестійший господадине!»); акція поступає живо і інтригує нас дуже. Тільки конець випав якось надто стереотипно, а навіть місцями публіцистично. Такі ситуації, як благословенє молодят, опісля історія життя Калиновича з Мільцею Валігурскою, котра опановує его зовсім і нищить (бо показує ся, що подружє було недібане) і тим подібні сцени видають ся злишні. Оповіданє вискало би значно, коли би ш. автор схотів відкинути весь конець і урвати новельку на аудиєнції у намісника, бо ту властиво кінчить ся той епізод з життя Калиновича, позаяк наш «герой по неволі» осягає будь-що-будь найвищий верх свого земского щастя: гарну посаду і гарну жінку. Оповіданє про дальше его жите розбиває тільки нашу увагу.

— кий.

— **Переписний листок ощадности.** П. Геронім Неглос, концепіст дирекції почт у Львові, предложив міністерству торговлі проєкт переписних листків, якими можна би за олдатою лише 1 сотика пересилати дрібні квоти по 10, 20, 25, 35, 50 і 100 сот. Проєктований листок має з лівої сторони т. зв. «Відтинок ощадности» подібно як на грошевих переказах. На сїм відтинку подає автор ось се поученє: «Виповнений відтинок не має вартости для нікого більше, крім особи або інституції, якої назвиско або назва виписано по слові «Для». Надавець має в власнім інтересі виповнити відтинок. Адресат згл. той, на чєм імя звучить відтинок, складає відтинки на книжочку почтової каси щадничої в якій небудь почтовім уряді. До тих, що мають чековеkonto, адресувати листок прямо до почт. Каси щадничої». На відтинку був би витиснений значок ощадности на 10, 20 сот. і т. д. до 1 К, а в доліні по слові для «Для» виписувало би ся назвиско того, для кого призначена ся квота. Сей переписний листок коштував би лише тільки, що виносить квота, яку пересилає ся і 1 сотик яко почтова оплата. Хто хотів би дописати кілька (до 5) слів, як се водить ся доси на т. зв. «друках», то приліпив би ще почтовий значок на 2 сот., а вели схоче написати що більше, то долінів би значок на 4 сот.

— **Теплота дня 10. с. м. в Европі.** Того дня було у Львові в полудне 0°. На дальматинськім острові Діосі + 11.2°, в Неаполі + 8°, в Палермо на Сицилії + 7.8°, в Трєвєсті + 7.5°, в Штокгольмі в Швеції + 5.9°, в Аббазії + 5.6°, в Римі + 3.6°, в Ішлю + 1.4, в Москві + 1.4°, в Петербурзі + 1.2°, на Семерінгу + 0.6°, в

Сольногороді — 0-1°, в Цельовці (Каринтія) — 1-5°, в Києві — 6-7°, на вершці гори Сонблік в Сольногороді (3.095 метрів) — 9°, а в Цель ам Зе в Сольногороді — 9-2°. Сі дати походять з центрального бюро метеорологічного у Відні. Найзамітніше, що теплота в Штокгольмі в Швеції була низша лише о не цілі два ступені чим теплота в Палермо на Сицилії.

— **Зелізниці.** Галицько-угорський зв'язок залізничний. — З днем 1. січня 1904. вийде в жите на місце тарифи часть II. зшитка 4. додаток тарифовий часть II.

— **Дрібні вісти.** Різдвяні ферії у висших школах у Відні починають ся з нинішнім днем і тривають до 7. січня 1904. — Директор гімназії в Дрогобичи др. Фр. Майхрович одержав VI кл. ранги.

— **На шкільну оплату** для убогого ученика рускої гімназії, який не з власної вини одержав недостаточну ноту з пильности, просимо о ласкаві датки на наші руки. Речивець заплачений 40 К кінчить ся з днем 15. с. м.

Телеграми

з дня 12. грудня.

Відень. Цісар відвідав вчора пополудни графиню Льонай, яка перший раз вчора по недужі переїхала ся повозкою.

Відень. Презесом австрійської делегації буде б. міністер Хлюмецьки, а презесом угорської делегації гр. І. Сапарі, б. президент міністрів.

Лондон. Daily Telegraph доносить з Шангаю, що китайська цісарева покличе берлинського посла ген. Юнгчанга і поручить ему команду над війском в Манджурії, якого вправою займали ся заграничні офіцери.

Лондон. Morning Post доносить з Вашингтону, що япанське правительство запитувало Сполучені Держави, чи в потребі може числити на одержане від него материяльної помочи, але відповідь була відмовна.

Студент Ш р. прав прийме денебудь і яке-небудь відповідне занятє. Зголошення через Администрацію «Руслана». 72(3-3).

Colosseum в пасажі Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 1. до 15. грудня 1903. —

величава програма:

1) Увертура. (Реклямограф). 2) The three Pavey's, акробати на головах і руках. 3) The Youngers, (креолі) американські співці і танці. 4) Black and White, америк. ексцентрики зі своєю музикальною повостию: Ізда дорожкою з перепонами і живий музикальний осел. 5) Біоскоп. 6) Людвиковский з новим репертуаром. 7) The Wally-Hoste, комічно-гумористична комбінація. 8) Орхестра. 9) Сестри Sylva, артистки на подвійнім трапезі. 10) Renée Debauga славна представителька хромоплатичних поз. 11) The 5 Trenellos, акробати зі сценою «Souper по бали». 12) Американський біоскоп.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділю і сьвята 2 представлення о 4. год. гонол і 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Важке для Читальні „Просьвіти“.

Сими днями видало Товариство «Просьвіта» новий наклад грамот для членів Читальні «Просьвіти». Кожда Читальня «Просьвіти» повинна постарати ся о такі грамоти для своїх членів.

Ціна 100 штук з пересилкою поштовою 4 корони 55 сот. Ціна 50 штук з пересилкою поштовою 2 кор. 55 сот. Висилає ся тільки за попередним надісланем грошей.

Капцеларія Товариства «Просьвіта» у Львові, Ринок ч. 10.

Гамбург-Новий Йорк Гамбург-Галіфакс (Канада)

Відізди кораблів два рази на тиждень. Про відізд до Галіфакс повідомить ся в належитім часі. Осінній плян скорих і поштових пароходів:

16. вересня	Мольтке
18. "	Патріція
23. "	Фірт Бізмарк
25. "	Феніція
28. "	Дайтшлянд
30. "	Бліхер
2. жовтня	Преторія
7. "	Августе Вікторія
9. "	Граф Вальдерзе
16. "	Паляція
23. "	Мольтке
30. "	Пенсильванія
31. "	Дайтшлянд
4. падолиста	Августе Вікторія
6. "	Патріція
13. "	Бліхер
20. "	Преторія
27. "	Граф Вальдерзе
4. грудня	Мольтке
11. "	Дайтшлянд
11. "	Пенсильванія
18. "	Патріція
25. "	Бліхер

По всякі інформації, як ціни переїзду, дорогу, належить звертати ся до нашої державно-концес онованої фірми, котра на всякі запитаня у всіх мовах дає точні відповіди.

З поважанем

Фальк і С-на

65(15-17

Falck & Co. Hamburg, Brandsende 23a.

Неустаюча Гіперпродукція

Ще більше однак в застрашаючих до неї відносинах ествуючий слабий попит

Полекші в сплатах після умови

При плаченю готівкою 3% опушту

Повної готівки не вимагає ся

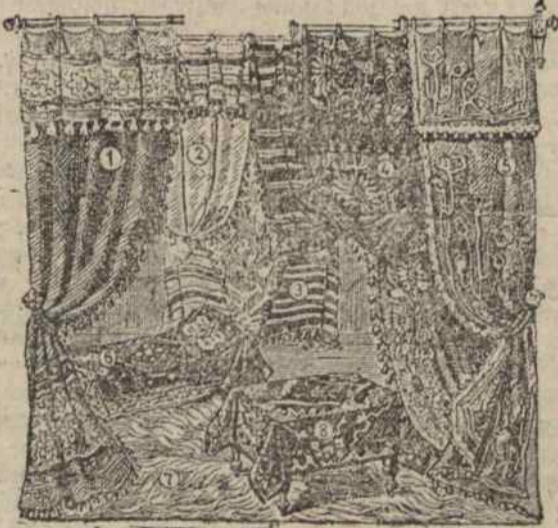
Полекші в сплатах після умови

нагромадили в численних фабриках і на ринках величезні прпасти товарів, через що їх ціни так упали, що нині незвичайно дешево можна вже набути доброї якості дивани, портіери, хідники, капи на столи і ліжка, ковдри, лінолусум, церати і різні предмети декорацийні і люксові, як також білизну мужеску і жіночу та інші потрібні артикули, а то тим лешче повинно бути для ВПов. Пана набуване таких річий, бо ВПов. Пан може собі сплату вигідно розложити.

Наша загально звісна, а головни в Галичині почесно ввана фірма, яка приняла собі яко засаду пр давати товари добрі бо без конкуренції низьких цінах, приняла собі

також систему і поклик: „повної готівки не вимагає ся“ і „полекші в сплатах можливі догідні“.

В слід за сим даємо наші товари на кредит всім П. Т. Урядникам державним і приватним без різниці стану і ранги, як також всім иншим особам приватним, добре ситуованим, котрі не хочуть або не можуть потрібні їм товари закуповувати за готівку і признаємо їм полекші в частинних сплатах, які можуть після умови бути розсезені на місяці або квартали, причім з притиском назначуємо, що при продажі на кредит рішучо ціни товарів не висшуємо.

Портіери штука кор. 1-30, 2, 3, і висше.

Фіранки коронкові пара кор. 2-50, 4, 6, і висше.

Хідники метр по 30, 50 70 сот. і висше.

Кількасот решток хідника по цінах казочних.

Дивани кімватні 200/300 по кор. 11, 14, 18 і висше.

Дивани церковні і перед вівтарі в великім виборі.

Дивани стінні 140/200 по кор. 6, 8, 10 і висше.

Диваники перед ліжка по кор. 140, 2, 3 і висше.

Ковдри флянелові 150/200 по кор. 4, 6, 8 і висше.

Капи на ліжка по кор. 4, 6, 8 і висше.

Капи на стіл по кор. 350, 5, 7 і висше.

Лінолусум і церати в великім виборі.

Наші низькі ціни викикують сензацию

Наші низькі ціни викикують сензацию

Крім тих висше наведених, поручаємо головни наш богато заосмотреній склад знаменитих родів портіер, фіранок коронкових, стор ашиаційних, марнінів, хідників вовняних і коковосих до кімнат, на сходи і на коритарі, дальше церковних диванів і перед вівтарі, диванів до сьнятиць, до Ідалень і до діточих кімнат, диванів стінних і диванчиків перед ліжка і «ангора», ковдр флянелових і новияних системи проф. Егера, ковдр, кап на ліжка, на столи, макатів і інк взагалі всяких артикулів декорацийних. Великий запас правдивих перських і орієнтальних диванів по цінах без конкуренції низьких.

Жадаючи кредиту, конечно треба вперед нас устно або письменно повідомити, на які товари рефлектует ся, та в який спосіб дотична квота має бути сплачена. В цілі докована потрібного закупина, просимо ласкаво звернути ся до нас лично, а коли мешкає ся поза Львовом а приїзд до нас не буде вигідний, просимо ласкаво звернути ся до нас листовою.

За надісланем поштової марки на 10 сот. шлемо на жаданя наш богато ілюстрований ціник диванів, портіер, фіранок, хідників, церат, лінолусум, нагорток на отомани, накривал на столи і ліжка, ковдр до подаронки і до санок, дерок на коні, ковдер, гобельнів, макатів та инших декорацийних товарів, біла мужеского, дамского і дитинячого, шифонів, полотна, біла столового та инших потрібних артикулів.

Листи і замовленя належить адресувати:

Товаровий Дім „Au Louvre“ у Львові, ул. Сикстуска 6. (пасаж Гавсмана). 63(15-19)